

ÅRETS GÅNG OCH SEENDETS ETIK

Gunnel Arvidsson

Dagar av liv. Dikter genom årets tider med akvareller

www.gunnelarvidsson.se 2021 54 s.

Jag fick ett bokpaket med posten en av de ljusaste vårdagarna. Solen lyste bländande från klarblå himmel, en frisk bris gick genom trädens späda grönska. Gunnel Arvidssons nya diktsamling *Dagar av liv* hade kommit. **Jag har förmånen att ha fått läsa manuskriptet på ett tidigt stadium** och är dessutom bekant med hennes tidigare dikter. Min text är därför bara anteckningar från en privilegierad läsare som med intresse följt ett författarskap präglad av samma ljus och klarhet som den dag då paketet landade i brevlådan.

Gunnel Arvidssons förra diktsamling, *Livsdröm*, 2012 innehåller några rader som uttrycker såväl poetik som livshållning: ”Att se / med godhet för ögonen. / Att se med öppna ögon, /ögon som släpper in ljuset.” Hennes dikt handlar ofta den etiska nödvändigheten att våga se klart och samtidigt ”med godhet för ögonen”; att söka och tolka det goda. Det är ingen tillfällighet att debutboken 1993 heter *Rent hjärta*.

Gunnel Arvidsson är också bildkonstnär, framför allt akvarellist. Hon arbetar med bild och dikt parallellt – eller snarare sammanflätat – i sina samlingar. Det accentuerar ytterligare seendets betydelse. *Dagar av liv* fångar upp seendets etik och är lika mycket en visuell upplevelse som en poesibok (även om de reproducerade akvarellerna naturligtvis bäst skulle avnjutas direkt utan fotografiets mediering).

Dagar av liv är uppbyggd som en årscykel. Årstiderna har varsitt avsnitt. De korta, lätta dikterna interfolieras med akvareller och kommentarer där författaren beskriver bakgrunden till en dikt. Dessa kommentarer skiljer ut sig formmässigt men ansluter

samtidigt till dikterna. Ibland blir de dikter själva. Då kan dikterna spegelvänt läsas som kommentarer.

Vårkänslor, första avdelningen, berättar om våren som en tid av pånyttfödelse och hopp:

Markens värme,
ljuset ovanom
I djupet gömd
sluten i ett mörker
Kornet som lagts i jord
öppnar sig och gror

Gunnel Arvidsson är vän med vokalerna. Här formas under läsningen framför allt o- och ö-ljuden. I en dikt på vårtemat arbetar å-ljudet som en dold metrisk puls:

En aning genom livet går,
om befrielse för allt
som fryst till hårt
och kallt,
om jord som öppnar sig
och himmelsblå

Den mjukt uppbrutna syntaxen, hejdad av ett andetag, påminner oss om Gunnar Björlings fjärilslätta språklekar. Arvidsson och Björling har en själsfrändskap. Båda söker ständigt ljuset och försöker fånga det som inte fångas kan, det som är lätt och flyktigt och ändå kan vara ankaret i våra liv.

I den andra avdelningen, *Sommarlek*, går Arvidsson en annan diktare till mötes, Ragnar Thoursie. Med *Sundbybergsprologen*, skriven 1950, tecknade denne en samhällelig kontext kring den ort där Gunnel Arvidsson nu bor och verkar snart 75 år senare. Sundbybergstrakten får av Arvidsson en egen svit, ett appendix till Thoursies mäktiga bygge. Skimrande dikter i akvarellens bleka nyanser förmedlar livskänslan i den natur som ändå finns mellan och bortom husen: ”Det gräsgröna havet, / och himlen öppnar sig”.

Sommaren går över i höst. Den tredje avdelningen, *Höstsol*, låter oss möta höstens omvandling. Det gröna vissnar. I en av samlingens vackraste dikter tar jorden tillbaka det levande:

Och löven på marken
och luftens friska syra
reder allt jordiskt bestånd och begär,
lägger till mull och mylla,
det som blev kvar, och det som tömts ut.

Den uttömning som sker påminner oss om den troende som möter guden genom att tömma sig på sitt eget begär och sig själv, i *kenosis*, för att skapa utrymme åt det gudomliga. Gunnel Arvidsson låter det tömda jaget möta vinterns klarhet.

Den avslutande fjärde avdelningen *Vinterljus* är samlingens kortaste avsnitt. Där får växelspelet mellan mörker och ljus, köld och hetta, sitt tydligaste uttryck. Den avslutande dikten låter den solitära Vintergatan bli flera, ett gatunät där hoppets ljus kan lysa: ”Längs Vintergator, stjärnor tändas i natten”.

Mina fattiga ord förmår inte fånga akvarellerna som lyser från boksidorna i *Dagar av liv*. Bilderna är inte bara ljusa och lätta, här finns också svärta och hårda skuggor. De

ger nödvändig relief åt Gunnel Arvidssons årstidsvandring genom Sundbybergsnaturen.
Jag är glad att ha fått hennes dikter **och bilder** som vägvisare till ett möjligt liv.

Lars Gustaf Andersson, Lund, maj 2021